

بررسی تاثیر سرمایه فکری بر آسیب پذیری مالی شرکت ها با رویکرد مدل یابی معادلات ساختاری

هاشم علی صوفی^۱، سجاد نصرت^{۲*}

۱- استادیار حسابداری، گروه حسابداری، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۲- پژوهشگر، کارشناس ارشد حسابداری، گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی سناباد گلپهار، مشهد، ایران

sajjadnosrat@yahoo.com

چکیده

در عصر فرا رقابتی امروز، دانش و سرمایه فکری به عنوان یک استراتژی پایدار و عامل اصلی برای سودآوری و حفظ مزیت رقابتی شرکت ها به شمار می آید. دلایل متعددی مبنی بر اهمیت و ضرورت مطالعه سرمایه فکری وجود دارد، اول آن که توجه استراتژیک بخش غیرانتفاعی به سوی منابع ذهنی معطوف می شود و توان پذیرش چالش های تحمیل شده از سوی محیط های بیرونی فزونی می یابد، دوم آن که سرمایه فکری محرک پیش برنده کلیدی در بهبود عملکرد و رقابت سازمانی است. با توجه به پژوهش های انجام شده باور بر این است که سرمایه فکری نقش فزاینده ای بر آسیب پذیری مالی شرکت ها داشته باشد. هدف از این تحقیق بررسی رابطه و تاثیر سرمایه فکری بر آسیب پذیری مالی شرکت های بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۴ می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از رویکرد مدل یابی معادلات ساختاری با رویکرد پی. ال. اس استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها حاکی از آن است که سرمایه فکری با آسیب پذیری مالی شرکت ها رابطه مثبت داشته همچنین از بین اجزای سرمایه فکری، جزء کارایی سرمایه ساختاری رابطه منفی با آسیب پذیری مالی و کارایی سرمایه انسانی و سرمایه به کار رفته با آسیب پذیری مالی رابطه مثبت و معناداری دارد.

واژه های کلیدی: سرمایه فکری، ضریب ارزش افزوده سرمایه فکری، آسیب پذیری مالی

۱- مقدمه

امروزه چالش های اقتصاد جهانی و حرکت به سمت اقتصاد مبتنی بر دانش، منجر به تغییر پارادایم حاکم بر اقتصاد صنعتی شده است به گونه ای که می توان شاهد ظهور اقتصاد مبتنی بر اطلاعات و دانش بود که شاخص کلیدی در حفظ مزیت رقابتی و حفظ حیات بنگاه های تجاری بوده و اساس و بنیان آن بر دارایی های نامشهود و سرمایه فکری استوار است. در چنین فضایی سرمایه های فکری سازمان ها بیش از پیش به عنوان مزیت های رقابتی مورد توجه قرار گرفته اند (فیرر و استن بانک^۱، ۲۰۰۳). در نتیجه هر محیط تجاری که بر اساس دانش باشد نیاز به درک و پذیرش الگوی جدید از فاکتورهای نامشهود سازمانی که امروزه سرمایه فکری نامیده می شود می باشد. (رود پشته و همکاران^۲، ۲۰۱۱). امروزه رشد کسب و کار می تواند به وسیله بهره وری با مدیریت ارزش دارایی های واقعی (مشهود) و مدیریت دارایی های نامشهود که سرمایه فکری نامیده می شود کسب شود. سرمایه فکری به عنوان یک دارایی حیاتی مطرح می شود که عملکرد استراتژیک کسب و کار را تحت تاثیر قرار می دهد (زینیو^۳، ۲۰۱۴).

¹ Firer and Stainbank

² Roodposhti, et al

³ Xinyu